

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права, публічного управління та національної безпеки

Силабус дисципліни “Актуальні проблеми сучасної психології”

1. Профіль дисципліни

<i>Кафедра психології</i>	Освітній ступінь – магістр Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність: 053 «Психологія» Освітньо-професійна програма «Практична психологія» Кількість кредитів – 6 Загальна кількість годин – 180 Рік підготовки – 1 рік, 1 семестр Компонент освітньої програми: обов’язкова Цикл підготовки: професійна підготовка Мова викладання: українська
---------------------------	--

2. Інформація про викладача

Викладач	Литвинчук Алла Іванівна, доцент кафедри психології, кандидат психол. наук
Профайл викладачів	https://polissiauniver.edu.ua/литвинчук-алла-іванівна/
Контактна інформація	Тел. +38 097-35-74-471, контактний E-mail: lytvynchukalla@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://beta.znau.edu.ua:3398/course/view.php?id=2664#section-13
Консультації	<i>Офлайн консультація через щовівторка з 12.00 до 16.00 Онлайн консультація через Zoom, Viber, Telegram щосереди з 12.00 до 16.00</i>

3. Анотація до дисципліни

Освітня компонента «Актуальні проблеми сучасної психології» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього рівня спрямована на поглиблене вивчення актуальних питань психології: дослідження предмету з точки зору сучасної психології, визначення методологічної ситуації в сучасній психології, окреслення кризи психологічного знання. Завданням курсу є поглиблення знань про сучасні дослідження психіки, визначення перспективних шляхів дослідження особистості та її місця в суспільстві, дослідження трансформації суспільства на сучасному етапі розвитку. Важливим завданням є оволодіння здобувачами знань та умінь в галузі практичної психології: сучасного стану та перспектив психологічного консультування, тренінгової роботи, конструктивного вирішення етичних дилем.

Мета та цілі дисципліни

Метою освітньої компоненти «Актуальні проблеми сучасної психології» є оволодіння здобувачами вищої освіти актуальними теоретичними психологічними знаннями та практичними умінями, які дозволяють ефективно провадити професійну діяльність. Мета цього курсу полягає також у тому, щоб ознайомити магістрантів із невіршеними проблемами психології, які викликають найбільший інтерес дослідників.

Цілі вивчення освітньої компоненти: впродовж вивчення освітньої компоненти здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками критичного мислення, проактивного

наукового пошуку та знаннями щодо основних проблем сучасної практичної психології.

Завдання освітньої компоненти. Завданнями ОК з надання здобувачам освіти можливостей для здобуття знань про сучасний стан психологічної науки та практики, а також оволодіння практичними навичками їх застосування.

Компетентності, на формування яких націлена дисципліна:

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	26	6
Практичні	32	12
Самостійна робота	122	162

4.2. Формат дисципліни

Формат проведення дисципліни змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle). Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

Вид контролю: залік

4.3. Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма (лекції/практичні/самостійна робота)	заочна форма
1	T1	Поняття актуальних проблем психології 1. Проблема предмета психологічної науки: актуальний стан. 2. Основні варіації предмета психології. 3. Спроби інтеграції різних напрямів в сучасній психології. 4. Методологічна ситуація в сучасній психології. 5. Криза психологічного знання.	2/2/12	2/-/18
2	T2	Сучасні дослідження психіки 1. Сучасні дослідження психічного. 2. Суб'єктне й вчинкове у науці про психіку. 3. Актуальні дослідження розвитку психіки.	2/2/12	-/2/18
3	T3	Проблема особистості в сучасній психології 1. Сучасні погляди на особистість.	4/4/14	2/-/18

		<p>2. Особистість як складна багаторівнева система.</p> <p>3. Формування і розвиток особистості в сучасному соціумі.</p> <p>4. Особистість у парадигмі сучасних суспільних викликів.</p>		
4	T4	<p>Особливості становлення та трансформації сучасних соціальних утворень.</p> <p>1. Трансформаційні процеси сучасного суспільства</p> <p>2. Війна як чинник соціально-психологічних змін суспільства.</p> <p>3. Крос-культурна психологічна парадигма.</p>	4/4/14	-/2/18
5	T5	<p>Поняття норми в психології: сучасні етичні, культурні та соціальні норми</p> <p>1. Поняття норми.</p> <p>2. Нормативна та ненормативна поведінка. Порухення норми та санкції.</p> <p>3. Причини порушення норм. Проблема агресії та агресивної поведінки.</p> <p>4. Проблема відносності норми та її культурно-історична мінливість.</p>	2/2/14	-/2/18
6	T6	<p>Психологія середовищних проблем: розвиток сталого суспільства</p> <p>1. Поняття про середовищні проблеми.</p> <p>2. Психологія взаємодії людини та середовища</p> <p>3. Поняття «сталого» суспільного розвитку.</p>	2/2/14	-/2/18
7	T7	<p>Основні особливості роботи практичного психолога</p> <p>1. Психологічна наука та психологічна практика.</p> <p>2. Відмінності мети і завдань та методів роботи психолога-дослідника та психолога-практика.</p> <p>3. Актуальні напрямки роботи психолога у воєнний та поствоєнний час</p>	2/4/14	-/2/18
8	T8	<p>Психологічне консультування та психотерапія на сучасному етапі розвитку</p> <p>1. Психологічне консультування та психотерапія: сучасний стан та перспективи.</p> <p>2. Актуальні проблеми проведення психокорекційної, психопрофілактичної діяльності та соціально-психологічного тренінгу.</p> <p>3. Робота з постраждалими внаслідок війни як особливо значущий напрямок діяльності психолога.</p>	4/4/14	-/2/18
9	T9	<p>Проблема крос-культурної універсальності психологічних практик</p> <p>1. Проблема крос-культурної універсальності психологічних практик і технологій.</p> <p>2. Особливості крос-культурних досліджень.</p> <p>3. Етичні проблеми в практичній психології.</p>	4/4/14	2/-/18
Разом:			26/32/122	6/12/162

4.4. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	Участь у роботі впродовж семестру/залік – 60/40
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - за опрацьовану лекцію (максимально може бути оціненим у 1 бал); - підготовка до теоретичних питань заняття (максимально може бути оціненим у 1 бал); - виконання індивідуального завдання (максимально може бути оціненим у 1 бал); - участь у процесі роботи над розв'язанням кейсових завдань, за результатами роботи творчих груп, участь у дискусіях, доповіді тощо (максимально може бути оціненим у 1,4 бали) 	Впродовж семестру студент, виконуючи усі активності, може набрати максимально 60 балів			
	Вид заняття	Максимальна кількість балів	Модуль 1	
			Кількість занять	Сума балів
	Лекції	1	13	13
	Практичні заняття	1,3	16	20,8
	Модульна контрольна робота (поза аудиторна)	12	1	12
	Індивідуальні завдання	2	1	2
Самостійна робота	0,1	122	12,2	
Разом	-	-	60	
Умови допуску до підсумкового контролю	Необхідно набрати min 36 балів			
Критерії оцінювання	90 – 100 балів – А (відмінно); 82 – 89 балів – В (дуже добре); 75 – 81 бал – С (добре); 64 – 74 бали – D (задовільно); 60 – 63 бали Е (задовільно); 35 – 69 балів FХ (незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю); 1 – 34 бали F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту).			

Примітка: Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання начальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів.

5. Результати навчання

Шифр	Результат навчання
ПРН 01	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
ПРН 04	Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.
ПРН 12	Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
ПРН 13	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

6. Пререквізити

Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни «Актуальні проблеми психології» студент повинен *знати*:

- володіти базовою психологічною термінологією;
- уміти критично аналізувати та синтезувати інформацію;
- володіти навичками пошукової наукової активності;
- володіти іноземною мовою на рівні шкільної програми (A2).

7. Політика дисципліни

Щодо відвідування занять, академічної активності: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо забезпечення інклюзивності освітньої діяльності: усі матеріали, які обговорюються на занятті висвітлені на освітній платформі Moodle. Також, завдання для самостійного виконання та індивідуальні завдання можуть надсилатися викладачу в електронному форматі. Під час проведення занять можливе синхронне викладання на платформі Zoom. За потреби навчальні матеріали (першоджерела, презентації, наочні матеріали) розсилаються здобувачам в електронній формі та допускаються до автоматичного дублювання у аудіо-формат за допомогою відповідних мобільних додатків (наприклад Zamzar) або до форматування для збільшення шрифту, коригування контрастності. За потреби для здобувачів вищої освіти формат завдань може піддаватись корекції та зміні.

8. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій.

9. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна:

1. Загальна психологія: Підручник. О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. К.: Либідь, 2005. 464 с.
2. Карамушка, Л. М., Креденцер, О. В., & Терещенко, К. В. (2019). Методики для дослідження «mental health» персоналу організацій. *Актуальні проблеми психології*, 4, 54.
3. Кулик, Н. А., & Гільова, Л. Л. (2018). Емоційний інтелект: аналіз сучасних західних досліджень. *Збірник наукових праць» Проблеми сучасної психології», (39), 79-90.*
4. Литвинчук А.І. (2021) Психологічна безпека особистості як актуальна проблема сучасної психології. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2021. Випуск 9. С. 154–161.
5. Литвинчук А.І. (2020) Екологічне ставлення до себе як основа особистісного зростання. Особистісне зростання в умовах трансформації сучасного суспільства: монографія / Ред. Колегія: Т. В. Коломієць, Т. Ю. Кулаковський, Г. В. Пирог; за науковою редакцією професора Л. П. Журавльової. – Житомир: Вид.О. О. Євенок. 308 с.
6. Литовченко Н. Ф. Професійно орієнтований тренінг самопізнання та саморегуляції: Навч. – метод. Матеріали для тренінгових занять студ.-психологів. Ніжинський держ. Ун-т ім. Миколи Гоголя. 2.вид., випр. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2005. 72с.
7. Максименко С.Д. Загальна психологія. К., 2000. 460 с.
8. Максименко, С. Д. Актуальні проблеми генетичної психології. *Актуальні проблеми психології: зб*, 8-20.

9. Максименко, С., Максименко, К., & Ірхін, Ю. (2020). Системність психіки людини і психології навчання. *Збірник наукових праць» Проблеми сучасної психології»,* (50), 146-166.
10. Павленко, Г. В. (2019). Толерантність до невизначеності як ресурс психологічного благополуччя студентів. *Актуальні проблеми психології,* 7, 208-219.
11. Павленко, О. В. Інтерпретація досвіду у формуванні перспективи особистості. *Актуальні проблеми психології,* 2019. Т. VII. Вип, 41, 225.
12. Пашко, Т. А. (2014). Досвід роботи з травматичними переживаннями клієнтів в практиці психотерапії: стратегії та специфічні особливості. *Науковий часопис НПУ імені МП Драгоманова. Серія 12: Психологічні науки,* (44), 272-278.
13. Примачок, Л. Л. (2019). Обґрунтування професійного становлення особистості в сучасних психологічних дослідженнях. *Актуальні проблеми психології: зб. наук. Праць Інституту психології імені ГС Костюка НАПН України, Київ. Т. XII: Психологія творчості,* 25, 243-254.
14. Білінов, О. А. (2019). Бойова психічна травма.
15. Сердюк, Л. З. (2015). Самотворення особистості як цілісний само детермінований феномен. *Актуальні проблеми психології,* (7, Вип. 38), 422-431.
16. Сердюк, Л. З. Вплив парадигмальних змін у психології на сучасні дослідження особистості в Україні. *Актуальні проблеми психології,* 313-325.
17. Татенко В. О. Сучасна психологія: теоретико-методологічні проблеми : навч. посіб. К. Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. 288 с
18. Чуйко, Г., & Чаплак, Я. (2018). Психологічне благополуччя людини як феномен сучасної психології.
19. Crosier, B. S., Webster, G. D., & Dillon, H. M. (2012). Wired to connect: Evolutionary psychology and social networks. *Review of general Psychology,* 16(2), 230-239.
20. Elbedour, S., Ten Bensele, R., & Bastien, D. T. (1993). Ecological integrated model of children of war: Individual and social psychology. *Child abuse & neglect,* 17(6), 805-819.
21. Furman, A. V. (2021). Modern trends of the psychology sphere development in the optics of Aiticultural methodology. *Psychology & society (Psihologîâ î suspîl'stvo),* (2), 6-15.
22. Gergen, K. J. (1992). The social constructionist movement in modern psychology.
23. Goodwin, C. J. (2015). *A history of modern psychology.* John Wiley & Sons.
24. Koger, S. M. (2014). *The psychology of environmental problems: Psychology for sustainability.* Psychology Press.
25. Koger, S. M., & Winter, D. D. (2011). The psychology of environmental problems: Psychology for sustainability.
26. Lefkowitz, J. (2021). Forms of ethical dilemmas in industrial-organizational psychology. *Industrial and Organizational Psychology,* 14(3), 297-319.
27. Rozin, P. (2007). Exploring the landscape of modern academic psychology: Finding and filling the holes. *American Psychologist,* 62(8), 754.
28. Parker, I., & Shotter, J. (Eds.). (2015). *Deconstructing social psychology.*
29. Shiraev, E. B., & Levy, D. A. (2020). *Cross-cultural psychology: Critical thinking and contemporary applications.* Routledge.
30. Smedslund, J. (2021). From statistics to trust: Psychology in transition. *New Ideas in Psychology,* 61, 100848.

Додаткова:

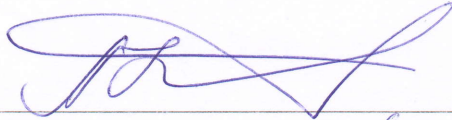
1. Белякова, С. М., & Шовкова, К. О. (2018). Соціально-психологічні особливості розвитку особистості сучасного підлітка. *Молодий вчений,* (5 (2)), 454-458.
2. Ващенко, І. В., & Іваненко, Б. Б. (2018). Психологічні ресурси особистості в подоланні складних життєвих ситуацій. *Збірник наукових праць" Проблеми сучасної психології",* (40), 33-49.

3. Вiнтюк, Ю. В. (2018). Актуальнi завдання пiдготовки психологiв з позицiй компетентнiсного пiдходу. *Молодий вчений*, (9 (2)), 390-395.
4. Гончарук, Н. (2020). Науково-теоретичний аналіз проблеми комунікації в сучасних зарубіжних теоріях. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, (47), 27-47.
5. Кічук, А. (2019). Деякі теоретико-методологічні орієнтири щодо концептуалізації психологічного здоров'я сучасного студентства. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, (45), 203-222.
6. Кучеренко, Є. В., & Решетняк, Ю. В. (2018). Поняття внутрішньоособистісного конфлікту у динамічній психології та психосинтезі.
7. Павлюк, М. М., & Шепельова, М. В. (2020). Сучасні психологічні технології надання психологічної допомоги сім'ям постраждалих у подоланні складних життєвих обставин.
8. AKTAN, L. D. Z. D. (2021). without philosophy, mental health science and psychology as we know it would not exist. *towards the multilevel approach in medical sciences*, 143.
9. Bramlett, R. K., Murphy, J. J., Johnson, J., Wallingsford, L., & Hall, J. D. (2002). Contemporary practices in school psychology: A national survey of roles and referral problems. *Psychology in the Schools*, 39(3), 327-335.
10. Buunk, A. P., Dijkstra, P., & Van Vugt, M. (2021). *Applying social psychology: From problems to solutions*. Sage.
11. Caplan, M., Hartelius, G., & Rardin, M. A. (2003). Contemporary viewpoints on transpersonal psychology. *Journal of Transpersonal Psychology*, 35(2), 143-162.
12. Cattaneo, L. B., Shor, R., Calton, J. M., Gebhard, K. T., Buchwach, S. Y., Elshabassi, N., & Hargrove, S. (2019). Social problems are social: Empirical evidence and reflections on integrating community psychology into traditional curriculum. *Global Journal of Community Psychology Practice*, 10(1), 1-29.
13. Das, B., Mukherjee, V., & Das, D. (2020). Student psychology based optimization algorithm: A new population based optimization algorithm for solving optimization problems. *Advances in Engineering software*, 146, 102804.
14. Halian, I., & Halian, O. (2018). Психологія смисложиттєвих переживань сучасної студентської молоді. *PSYCHOLOGICAL JOURNAL*, 4(8), 38-57.
15. Jing, J. (2021). Taijiquan course construction in colleges and universities promotes the public psychology of sustainable development of traditional sports culture. *Psychiatry Danubina*, 33(suppl 8), 443-445.
16. Liacouras, S. (2021). Restoring Self-Efficacy in Learning: A Critical Examination of the Modern Test-Centric Educational Environment and its Impact on the Psychology of Underachieving Students.
17. Lorah, J. A., & Wong, Y. J. (2018). Contemporary applications of moderation analysis in counseling psychology. *Journal of counseling psychology*, 65(5), 629.
18. Mitchell, A. W., & McConnell III, J. R. (2012). A historical review of Contemporary Educational Psychology from 1995 to 2010. *Contemporary Educational Psychology*, 37(2), 136-147.
19. Palomo-Vélez, G., & van Vugt, M. (2021). The evolutionary psychology of climate change behaviors: Insights and applications. *Current Opinion in Psychology*, 42, 54-59.
20. Plante, T. G. (2010). *Contemporary clinical psychology*. John Wiley & Sons.
21. Zokirov, M. T. (2021). About the interrelationships of linguistics and psychology. *Theoretical & Applied Science*, (4), 422-425.

Інформаційні ресурси

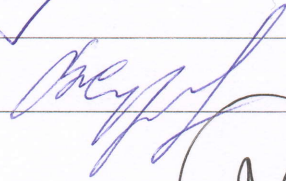
1. Бібліотека Поліського національного університету: режим доступу: <http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/node/554>
3. Національна бібліотека ім. Ярослава Мудрого <https://nlu.org.ua>
4. Державна бібліотека України для юнацтва <http://4uth.gov.ua/#>
5. Пошукова система наукової літератури: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
6. Пошукова система англomовної літератури <https://www.vialibri.net>

Викладач _____

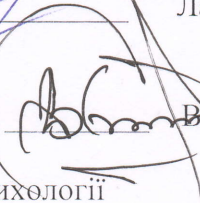
Алла Литвинчук

Гарант освітньої програми _____

Лариса Журавльова

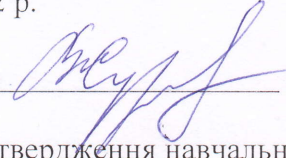
Декан факультету права,
публічного управління та національної безпеки _____

Віталій Данкевич

Силабус затверджений на засіданні кафедри психології
Протокол № 10 від "20" червня 2022 р.

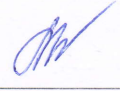
Завідувач кафедри _____

Лариса Журавльова

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною
комісією факультету права, публічного управління та національної безпеки
Протокол № 2 від "30" серпня 2022 р.

Голова НМК факультету _____

Леся Василенко